

UJVIDÉKI HIRLAP

AZ UJVIDÉKI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

4

M megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.		Felelős szerkesztő:	Laptulajdonos:	Szerkesztőség és kiadóhivatal Thököly I.-u.
Előfizetési ára:		KARDOS MIKSA.	Az ujvidéki nemzeti munkapárt.	5. I. e. hová a lap szellemi és anyagi ügyeire való mindenemű megkeresés intézendő.
egész évre	10 K			
fél évre	5 "			
Egyes szám ára 12 fillér.				Telefon 137. szám.

Az ország és városunk népesedése.

Az újévi népszámlálás eredményei nagy vonalakban előttünk fekszenek, a központi statisztikai hivatal hiteles, megállapítása, s a helyi biztosok adatai szerint. Egyelőre csak nyers eredményekről van szó, főszólamokról a népesség egyetemére vonatkozólag. A további relációk, melyekből népünk faji és felekezeti, családjogi és kulturális állapota fog kiderülni, majd csak ezután következnek, s valószínűleg másfél évig is eltart, míg velük buzgó statisztikusaink megfeszített szorgalma elkészül.

Országos szempontból mindenesetre legfontosabb, hogy az egyetemes népesség hazánkban mekkora s az utolsó számlálás óta mekkorát nöött, hol mutatkozik lendületes fejlődés, hol van stagnáció vagy éppen visszaesés. Ez iránt érdeklődnek a közhatóságok s az összehasonlító statisztikai tudomány Európaszerte. Azért kellett róla első sorban ő felségét a királyt értesíteni.

A magyar birodalom népessége e szerint közel jár a 21 millióhoz, a miből az anyaországra 18-2 millió, a társországokra 2-6 millió esik. A szaporodás az utolsó évtized alatt 1½ millió lélekre rugott s ez tulajdonképpen az anyaországot illeti s e gyarapodásban Ujvidék 35,000 lélekkel vesz részt.

Gyarapodunk tehát több, mint 8%-kal, vagyis elég normális mértékben; holott a 1869—80-iki abnormis évtized szomorú viszonyai közt népszaporodásunk alig multa felül a 2 százalékot. Még sem elégíthet ki a mostani eredmény, mert a hazai népszám fejlődése, husz évig visszamenőleg, a közelmúltban 10 százalékot tett. A hullámok nem dagadnak most ekkorára: a lendület kisebb, a mérleg megromlott.

Ez eredmény annál lehangolóbb mert a népesség propagatív ereje jóval nagyobb, mint valaha volt. A születettek száma 2-3 millióval tesz túl a halottakén, a növekvésnek tehát meg kellene ütnie

a 12 százalékot. A tényleges állapot pedig arra vall, hogy 4 százalék a többletből, kerek 700 ezer lélek eltűnt. Hova lett ez a hiányzó embertömeg? — erről a kivándorlási mozgalmak tanuskodnak.

A kivándorlás népességünk régi nyavalyája. Harminc év óta tart ez a vérvesztés s egyre fokozódnak méretei. A mult század nyolcvanas éveiben meg se közelítette a százezer lelket; a kilencvenesek alatt felülmulta a százötvenezeret; a lefolyt évtizedben pedig messze túljárt a félmillión. De talán ezzel el is érte a klimaxot. A legutolsó két év adatai némi javulásról tanuskodnak. Reméljük, hogy az új decennium alatt e kedvező jelekkel egyre élénkebb tempóban fogunk találkozni.

Igy is keserves látvány egyes országrészek képe, hol a kivándorlási nyavalya leginkább garázdálkodott. Felvidékünk dunabalti és tiszajobparti szakaszain a népesség valóságilag stagnál, s e baj kiterjed a Dunántul egy részére, a drávántuli társországokra, valamint a Tisza—Maros-köz nemzeti-ségi vidékére. Vannak megyék, hol a népnövekvés csak kis töredékszámúval fejezhető ki. Legrosszabbul járt Árva, hol a népesség riasztólag — 15 százaléknál — apadt le.

Nemzeti politikánk szempontjából annyi vigasztalót az adatok mégis nyújtanak, hogy a szinmagyar vidékek mérlege általában javult, sőt vándornépességük dolgában is megtartá aktivitását. Legnagyobb a lendület az ország szívében: Pest és Jász megyék területén; elég élénk az Alföldön Békés, a palócságban Heves és Borsod, az Alföld szélén Szabolcs és Szatmár talaján; sőt kiterjed a Székelyföld anyamegyéjére: a esiki székelységre is.

Másik jelentékeny eredmény a városok hatalmas fejlődése. Tempó dolgában valamennyinek élén most Marosvásárhely jár, mely közel 30 százaléknál gyarapodott. Ezzel ugyszólvá lépést tart Zágráb, a horvát-szlavón főváros. Nyomukat követi Szatmár, Nagyvárad, Debrecen, Kolozsvár és Temesvár,

Budapest husz és fél százaléknál népesszaporodásával csaknem a tizedik helyre szorult. De viszont megállapítható, hogy a székesfővárosban ez a depresszió csak látszólagos, mert az építési válság következménye, mely lakásinségre s a népesség egy részének Budapest környéke, pestmegyei terület felé való áttelepülésére vezetett.

Általán megjegyezhetjük, hogy a számlálás eredményeiből megállapítható bajok tulajdonképpen gazdasági s így átmeneti természetűek, amelyben erőteljes nemzeti munka és céltudatos gazdasági politika hovaelőbb segíteni fog. Bajaink elmérgesedéséhez bizonyonnyal nagy mértékben hozzájárultak dezolált közéleti viszonyaink, melyek időtartama fedő a népszámlálási lusztrum tartalmát. Ha a lefolyt tíz évet alaposabban kihasználtuk volna közállapotaink javítására, a válság bizonyonnyal szelídebb lefolyású s a kivándorlás sem vesz ily ijesztő arányokat. De szerencsétlen pártviszállyaink a gazdasági krízist politikaiakkal is tetézték. A meddő országgyűlések, a folytonos obstrukciók és tétlenségre kárhoztatott kormányzatok, melyek gyakran odáig sem juthatták, hogy az országot budgettel láthassák el; mindez hozzá járult a népesség fejlődésében tapasztalható depressziók előidézéséhez.

Szerencsére népünk ösereje, államéletünk berendezése, szervezetünk szívóssága így is kibirta az idők mostohaságát, sőt azok dacára sem maradt messze el a jobb évtizedek eredményei mögött. Ebből, és főleg a hazai közszellem egészséges fordulatából biztos reményt meríthetünk, hogy a közel mult hibái közzokulásra fognak szogálni, azokat a sürdők pártok nem ismétlik meg többé, és a nemzeti munka nagy feladataival minden politikai tényező komoly számot vet. Akkor más reményekkel kecsgethetjük magunkat a következő évtized alatt, s az új népszámlálás bizvást be fogja e reményeket váltani.

Városunk intézményeinek szaporodása, a régiek nagyobbodása a kereset források növekedése eddig is meg terem-

Megjelent az írógéptechnika királya a látható írásu

Olcsóbb bármely írógépnél.

ROYAL STANDARD IRÓGÉP

Könnyű kezelhetősége, tartós szerkezete, nagy átütő képessége páratlan. Oldalszorítók nélkül vezet a legkisebb és vastagabb papirost is.

Ujvidéki képviselő: Mártoni István ur Erzsébet szálló. — Városunkban is számos helyen bevezetve.

Ára 550 Korona.

Telefon:

KOVÁCS A. és Tsa. Budapest V., Nádor-u. 26.

tette, a megismertetett kedvező eredményt. E téren az új regime munkálkodása a következő decennium alatt hatalmasan javítani fogja az arányszámot. A különböző beruházások hatása e téren csak most fog igazán kibontakozni a tervbe vett nagy alkotások megvalósítása szintén kihatással lesz e téren. A modern városok tulajdonát képező kényelmi egészségügyi berendezések mind ugyan ezt a célt fogják szolgálni úgy hogy reméljük a jövő népszámlálás Ujvidéket a félszáz ezer lakosu városok közé fogja emelni.

Lakosságunk szaporodásában a magyar elem örvendetes térfoglalása országosan is, de itt is észlelhető. A munkás, hazafias szerbség számbeli depressziója bizonyára a kedvezőtlen egészségügyi viszonyokkal magyarázható s ennek általános javulásával a hanyatlás itt is el fog tűnni. Mindenestre itt is sok tenni való, de a városi politikában beköszöntött kedvező változás bizonyára teljes akciósabadságot ad vezetőinknek, kik tudnak s akarnak is dolgozni városunk fejlesztésén.

A határszéli kereskedő hivatása.*)

II.

Régi időkben a határvidéki nép állandóan készült a hivatására. Várakat épített, amelyekben fegyvereket és lőszereket gyűjtött, — ahol szervezkedett a kelet ellen tervezett hódító hadjáratokhoz. Ma a kereskedőknek van szükségük ilyen várakra, — ahol szervezkedjenek, ma már nem a Kelet ellen, de a kelet felé tervezett hódításaihoz. Ilyen vára kell, hogy legyen a délvidéki kereskedőknek az Ujvidéki Lloyd, ennek erősítése, tekintélyének és súlyának gyarapítása kell, hogy kötelessége legyen minden kereskedőnek! A kereskedők tömörülésének, összetartásának nagy jelentőségét nem lehet — igen t. uraim — elég nyomatékosan hangsúlyozni. Személyes viszonylataimnál fogva én magam is a magyar kereskedelem egyik érdekképviseletének szolgálatában nevelkedtem. Mint a Magyar Kereskedelmi Csarnok titkára közel másfél évtized óta észlelem, hogy a magyar kereskedők, akik abban a nagy — most már 1700 tagot számláló — budapesti egyesületben tömörültek, mily állhatatos, kitarító fáradozással teremtették meg a magyar kereskedői kar, mai — a multhoz képest aránylag elég tekintélyes pozícióját, — mennyi sikert arattak a magyar kereskedők sérelmeinek orvoslásában, mily sokszor tudták megvalósítani a magyar üzletvilág jogosult óhajait! Nagy és szép feladatok várnak az Önök egyesületére igen t. uraim!

Önök legpontosabban tájékoztathatják a magyar nagykereskedőket és gyárosokat a Balkán félsziget üzleti conjunkturái és gazdasági fejleményei felől. Önök tájékoztathatnak ben-

* Irtá és az Ujvidéki Lloyd közgyűlésén felolvasta dr. Schreier Jenő tb. szerb konzul.

nünket legmegbízhatóbban arra nézve, milyen módszereket kell alkalmazni a szerb piacon, amelyen a szerződés nélküli években oly erősen fészkelte be magát a német, a belga, az olasz verseny. Önök adhatnak nekünk leghitelesebb értesítéseket a szerb vámpolitika intenciói felől és megjelölhetik egyuttal az idegen verseny elleni küzdelem eredményes módszereit.

Abban az akcióban, amelyet az országos kereskedelmi és ipari érdekképviseletek a keleti piacokon való térfoglalás céljából megindítottak, erősen számítunk az ujvidéki Loydra — amelynek javaslatai, utbaigazításai ehhez az akcióhoz becses adalékokkal fognak szolgálni.

Ennek az akciónak az a célja, hogy a kereskedelmi forgalom a kelettel megkönnyítessék, hogy egyes kétes elemek üzelmének megakadályozása ne szolgáltathasson a hatóságoknak ürtüget a tisztességes, legális kereskedelem zaklatására. Igen éles a verseny, melyet a nagy kereskedő es ipari nemzetek egymás ellen folytatnak és a küzdelem hevében az egyes országok kereskedői és iparosai sokszor kértek kormányaiktól méltánytalan intézkedéseket az idegen verseny ellen. Követeltek igen magas vámtételeket, szigorú rendszabályokat az idegen kereskedelmi utazók ellen főleg akkor, ha ezek megrendeléseket gyűjtöttek — ami pedig — elvégre is a legfontosabb hivatása.

Csakhogy ez a rendszer kétélűnek bizonyult. A prohibítív politika ezen módszerei által sújtott kereskedők ismét panaszra mentek a saját kormányaikhoz. Ezek nem tudtak ugyan segíteni a bajon, — mert egy pár kereskedő panaszai miatt nem küldhettek mindjárt az illető országok kikötőibe egy pár dreadnoughtot vagy monitort. De vigasztalták a sújtott kereskedőket a régi világnak jól ismert elve szerint: „ha te úgy, én is úgy“.

A magyar kereskedő megkapta azt az elégtételt, hogy a mi kormányunk szétűtött a német és osztrák kereskedelmi utazók — és a szerb exportörök között. Az osztrák kormány sietett visszaütni. Így pl. az új házalási törvényjavaslattal koldusbotra juttatott sok ezer házalót — köztük sok Magyarországit. Ezek ellen az amugy is csak tengődő „kisemberek“ ellen akarta az osztrák kormány megvédeni a városok helyi iparát, amely gyakran csak az ilyen házalók segítségével tudja forgalomba hozni készítményét. De legjobban sanyargatták a kereskedelmi utazókat Oroszországban, ahol rengeteg taksát szedtek be tőlük a licenciáért. Szerbiában arra akarták kötelezni a kereskedelmi utazókat, hogy minden felvett rendelést, jelentenek be a hatóságnál! A vámhivatalnokok mindenféle megannyi vizsgálóbírákká lettek, akik minden vámbevallásban corpus delictit látnak és minden utazó podgyászában dugarut szimatolnak. Ezt azzal indokolják, hogy sok a tisztességtelen importőr, aki redukált számla alapján vámostat el mindent, kenderkőcnek deklarálja a legfinomabb selymet, durván ácsolt faárúnak a legfinomabb műbutort. De bármilyen körülményesek a vámszabályok, — azok akik

azokat kijátszani akarják, új fogásokat, trükköket eszelnek ki és tuljárnak a legügyesebb vámhivatalnokok eszén is. Az ily módon kijátszott vámhivatalok ezután a tisztességes kereskedőkön töltik ki a bosszujukat és a legcsékélyebb elnézésből, jóhiszemű tévedésből kriminális eseteket konstruáltak.

(Folyt. köv.)

Előfizetési felhívás.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy ápr. 1-én esedékessé vált előfizetési díjaikat lapunk kiadóhivatalába mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal.

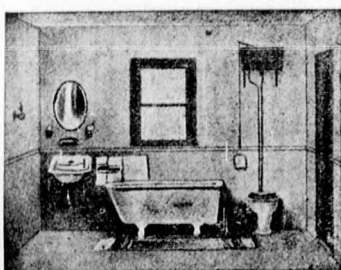
HIREK.

Személyi hir. Matkovits Béla főispán néhány napi tartózkodásra Temerinbe s onnan Obecsére utazott. Majd fontos hivatalos ügyekben több napra a fővárosba megy.

Munkásjutalmak kiosztása. A földmívelésügyi miniszter a mult év folyamán is 100—100 korona pénzjutalomban és elismerő diszoklevél adományozásában részesített négy derek ujvidéki gazdasági munkást illetőleg eselédet. A jutalmakat főispánunk akadályoztatása miatt ennek megbízásából dr. Demetrovics Vladimír polgármester f. hó 9-én, vasárnap osztotta ki a város háza kistanácsstermében a megjelent gazdáközönség és a városi tanács előtt. Lelkes szavakkal emelte ki a magas adományban rejlő elismerés értékét, súlyát és jelentőségét, melyben a hűséges és szorgalmas munka és munkás dicsőségét látja, kívánja a megjutalmazottaknak, hogy szolgáljon ez a magas kitüntetés serkentésül a jövőre ne csak a jutalmazottaknak, hanem a munkásság egészének is. A derek munkások, akik jutalmat nyertek a következők: Palicsko Ferenc, Arsenin István, Béres Gábor és Molyacz Illés.

Április 11. A 48-iki törvények szentesítésének hivatalos ünneplése kedden délelőtt folyt le a megszokott sablonos keretben. Ez alkalommal a városi tanács, testületek, katonai és polgári hatóságok részvételével dr. Amon Pál kanonok-plébános fényes asszisztenciával ünnepi szt. misét mondott.

A második tél. A szombatról vasárnapra virradó éjjel folyamán megkezdődött havazás egész vasárnap tartott, téli ruhába öltöztetve városunk egész környékét. A Fruska Gora gerincét is természetesen hatalmas hólepel borítja, úgy hogy egész decemberi tájkép tárul a néző elé. A hőmérséklet szerencsére 0° alá nem szállott s így nem lesz gyümölcsfáinkra

Fischer Testvérek, Ujvidék.

Műszaki és villamossági vállalat, II. Rákóczi Ferenc-ut 57. — TELEFON 244.

Villanyvilágítás, erőátvitel, légszesz- és acetylenvilágítás, központi fűtés, ventiláció, vízvezeték, csatornázás, kutfúrás és higienikus berendezések. — Tervek és költségvetések díjtalanul!

Nagy raktár: csillárok, acetylin, légszesz, vízvezeték, carbit és villamossági cikkekben. Minden e szakmába vágó cikkek raktáron tartatnak, javítások jutányosan eszközöltetnek.

az idő oly végzetes, mint aminőre jogosan következtethetnénk a hosszantartó havazásból.

Uj cukorgyár. A bácsmezei birtokosok között tárgyalás folyik egy nagy cukorgyár létesítése érdekében. Az év elején a Magyar Általános Hitelbank is kezdett az ügy iránt érdeklődni. Ertl János országos képviselőnek, valamint Leibach László nagybirtokosnak sikerült megállapodást létesíteni a birtokosokkal a szükséges cukorrépa termelése iránt. A cukorgyár, mely az ország egyik legnagyobb gyára lesz, már a legközelebbi napokban megkezdte a Magyar Általános Hitelbank égisze alatt. A répatermelés számára 6—8000 katasztrális hold föld biztosított, a gyár Cservenkán épül.

Értesítés a távbeszélő előfizetők névsora ügyében. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter elrendelte, hogy a magyar szent korona területén üzemben levő állami távbeszélő hálózatok és ezek előfizetőinek névsora hivatalos kiadásban ezentúl két különálló füzetben adassék ki. Az *egyik* füzet (Budapesti előfizetők névsora) a budapesti távbeszélő hálózat előfizetőinek betűsoros névsorát (telefonszámát, nevét, foglalkozását és lakcímét), a *másik* füzet (Vidéki telefonelőfizetők névsora) a magyar szent korona országai területén üzemben levő többi összes távbeszélő hálózatok helynevet és ezen nevek alatt az odatartozó előfizetőknek a fennebbiek szerint összeállított névsorát tartalmazza. E két névsor, mely évenként kétszer: június és december hónapokban jelenik meg, a budapesti m. kir. posta- és távírángazgatóság szerkeszti és azokhoz évenként négyszer (február, április, augusztus és október hónapokban) pótfüzetet is ad ki, amely az időközben beállt előfizetői változásokat tartalmazza.

Vizbefultak. A „Stefánia“ gőzös Dunagárdonyánál a Dunán felborított egy esonakot, melyben néhány ember volt. Csak most tudódott ki, hogy kik a vizbefultak. Az écskai grófi uradalom március 31-én d. e. 11 órakor Benyov József lékásfalvi illetőségű, állandó uradalmi alkalmazottját és halászmesterét Sztojanov Iván lukásfalvi, Mejus Alexa románécskai lakókkal Ujvidékre küldte egy nagy ladikkal, hogy Lovrekovics ujvidéki halászmestertől átvegyék az ivadékhatat. Meghagyta az uradalmi főtiszt, hogy Szlankamenban töltsék az éjszakát, de ezt nem tették s így érte őket utól a szerencsétlenség. Benyov József 55-56 éves, Sztojanov Iván 60 éves, Mejus Alexa 47 éves. Az écskai uradalom 20 kor. jutalomban részesíti azokat, akik a vizbefultakat kihalásszák.

Bácskai nábobok. Bácsbodrog vármegye virilistái közül 1911. évben a legtöbb adót fizetnek gr. Chotek Rezső 90012, Dungyerszky Lázár 40394, Leibach Péter 27120, br. Vojnits István 23029, br. Redl Lajos 15763, Dungyerszky István 14866, dr. Leibach László 14626, báró Hammerstein Richárd 13423, Rosenberg Mátyás 13144, gróf Széchenyi Emil 11800 kor-t. A legkisebb virilista adója 1182 k.

Marienbadi orvosotthon. A marienbadi orvosotthon háza elkészült és már ezen a nyáron átadódik rendeltetésének. Tisztelettel kérjük tehát azon orvosokat, kik otthonunk vendégei óhajtának lenni, hogy nálunk legelőbb április hó 15 ig jelentkezni sziveskedjenek. Nem szükséges semmivel sem indokolni a jelentkezést, miután a kedvezmények megadását csupán a jelentkezés sorrendjétől tesszük függővé. Éppen azért kérem azon kartárs urakat, akik a múlt évben jelentkeztek, de helyet nem kaptak, sziveskedjenek mentől előbb tudomásomra juttatni, hogy számitanak-e helyükre az idei évadban, mert természetesen őket vesszük legelső sorban tekintetbe. Az orvosotthon épülete aránylag kevészámú orvosnak nyújt helyet, miért is addig, míg azt kibővíthetjük, továbbra is teljesen ingyenes lakást adunk a fürdőhelyen elszórt villákban az orvosoknak és rendkívüli árkedvezményeket a vendéglőkben, valamint teljesen ingyen az összes gyógyhatányokat és teljes mentességet a gyógy- és zenedijak alól. Munkájukban elfáradt, vagy küzdelmeikben betegé lett magyar orvosok minden esztendőben nagy számban voltak az orvosotthon vendégei és így kívánatos, hogy mentől több magyar orvos legyen az otthonépítő egységlet tagjai között. A tagsági díj csak 5 kor., de e kis összegekből, adományokból és a marienbadi orvosok áldozatkészségéből építettük fel az orvosotthont, mely ha anyagilag jobban felvirágzik, teljesen ingyen lakást és ellátást nyújt a világ ezen egyik legszebb fürdőhelyén az orvosok számára és oly nagy vasuti kedvezményeket fog a tagok részére elérni, amely lehetővé teszi nagyon csekély áldozat mellett a világfürdő meglátogatását. Kérem a tagokul jelentkezéket, hogy ebbeli szándékukat mielőbb jelentsék be nálam. *Dr. Juszkaí Ödön*, a marienbadi Orvosotthon igazg. tagja, Bpest, VII. Rottenbiller-u. 27.

Részvényjegyzés. Az Apolló színház r.-t. igazgatósága 1000 személyre befogadó nyári szinkört akar létesíteni mely célból részvénytőkéjét 30.000 koronáról 35.000-re szándékozik felemelni.

Az új 200 korona névértékű részvények 300 korona kibocsájtási árfolyamon kerülnek eladásra s minden tekintetben egyenlő sorsban részesülnek mint a régié, vagyis egy a téli valamint a nyári üzlet nyereségében egyformán osztozkodunk a 100 kor. árfolyamkülönbözet pedig a társaság tartalék alapját fogja nevelni.

Bővebb felvilágosítás Klotz Károly ügyvezető igazgatónál nyerhető.

A M. F. T. R. állomásai, melyekre a küldemények feladhatók, a következők: Regensburg, Passau, Linz, Korneuburg, Wien, Pozsony, Dömös, Nagymaros, Visegrád, Dunabogdány, Tahi, Tahitófalu, Leányfalu, Szentendre, Budapest, Baja, Dunaszekeső, Mohács, Kisköszeg-Bézdán, Monostorszeg, Apatin, Vukovár, Dunabökény, Sárengrád, Ilok, Palánka, Bánostor, Susek, Cserevics, Beocsin, Ófutak, Ujvidék, Zimony, Belgrád, Panesova, Semendria, Kubin, Baziás, Gradiste, Ómoldova, Drenkova'

Szvinica, Orsova, Turn-Severin, Radujevac, Calafat, Widin, Lompalánka, Rahova, Corábia, Somovit, Nikopoli, Turn-Magurelle, Sistov, Rustsuk, Giurgiu, Silitria, Csernavoda, Hirsova, Braila, Galac, Nagybecskerek, Szolnok, Tiszvárvány, Vezseny, Tiszakürt-Tiszainoka, Ssongrád, Szentes, Csanytelek, Mindszent, Szeged, Titel, Sabác, Klenák, Mitrovica, Boszna-Racsa. Ezenkívül a társaság vezérigynöksége, *Hoffmann S. és V. Budapest*, még a következő helyeken képviseli a Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaságot: Wien, Győr, Orsova, Vukovár, Nagybecskerek, Zimony, Belgrád, Klenák, Sabác, Sofia, Rustsuk, Várna, Burgas, Konstantinápoly, Saloniki, Üsküb, Bukarest, Braila, Galac és Constanza. *Közvetlen vasuti átrakási forgalom a következő vasutakkal: Bajor kir. államvasutak:* Regensburg és Passau átrakási állomásokon át. *Oesterr. Nordwestbahn:* Korneuburg átrakási állomáson át. *K. k. Staatsbahn:* Linz és Wien átrakási állomásokon át. *M. k. államvasutak:* Pozsony, Budapest dunaparti t. p. u., Vukovár, Ujvidek, Zimony, Baziás, Orsova, Szolnok, Mitrovica-Szávapart és Klenák—Szávapart átrakási állomásokon át. *Szerb kir. államvasutak:* Belgrád és Szemendria átrakási állomásokon át. *Rómán államvasutak:* T.-Severin, Calafat, Corábia, T.-Magurele, Giurgevo (Ramadan), Csernavoda, Braila és Galac átrakási állomásokon át. *Bolgár államvasutak:* Somovit és Rustsuk átrakási állomásokon át.

Utóhangok a „Wiener Männergesangverein“ budapesti hangvesenyéhez. Egy fővárosi lap („Magyarország“) az a híradása, hogy a „Wiener Männergesangverein“ legközelebb lefolyt budapesti látogatása alkalmával tartott hangversenyén az „Árványhaj“ című dalt is előadta, bennem egy felejthetetlen pillanat édes emléket üjtötte fel. Az 1869-iki év őszén volt, hogy mi, pozsonyi diákok (akkori szokás szerint) a bécsi egyetemet kerestük fel tanulmányaink folytatása végett. Rövid ott tartózkodás után előbb én, s később társaim közül hárman az „Akademischer Gesangverein“ (egyetemi hallgatók énekegyesülete) tagjaivá lettünk. Ez egylet rendes előadásain kívül havonként egy nem hivatalos (ugynevezett Privatliedertafel) estélyt tartott, amelynek folyamán kiki járulhatott a jókedv emeléséhez önkényt, amivel akart: szavalat, enek (komoly és humoros) hangzott el vegyest. Egy ilyen estélyen hirtelen odaszóltam társaimhoz: Fiúk, hallattassuk mi is magunkat, s silentiumot kérve, rágyújtottunk a mi kedves nótánkra, a gróf Fesztetich-féle „Árványhaj“-ra. Végén általános taps, ámde egyszer fölkel az egyik karnagyunk dr. Eyrich Ferenc a terem szélső oldaláról s felénk szól összetett kezekkel: „Meine Herren, singen Sie mir das nocheinmal!“ (Uraim, énekeljék ezt nekem még egyszer!) Több se kellett nekünk! s igaz lelkesedéssel zengtük újra honi dalunkat. Most már frenetikus taps, mely alatt mi boldogan öleltük egymást. Sok ideig nem mulott el ilyen estély anélkül, hogy nem kértek volna fel nótánk

Hajós Testvérek, Ujvidék.

Gyár: Széchenyi-utca 9. Főüzlet: Kossuth Lajos-utca 44.
Telefon 215. sz. Telefon 111. sz.

mű-, kelme-, ruhafestő-, gőzmosó- és vegy-
tisztító gyára. Szőrmefestés. — Szőrmeeladás.
Agytolltisztítás.

FEST

MOS

VEGYTISZTÍT

olcsón, jól, gyorsan és kiváló izléssel. — Vidéki meg-
bizásokat posta útján pontosan eszkozlünk. —

Külön gallértisztító osztály.

előadására! Innét ered tehát az, hogy most dr. Eyrich átdolgozásában a bécsiek e dallal kedveskedtek a fővárosi közönségnek. — Társaim voltak: dr. Geisler Linus, dr. Steinmeyer József, dr. Wolfbeisz Adolf. Tisztelettel: Hollós Lipót ny. főgim. tanár Ujvidék.

Balcs zeneiskolájában Ujvidéken diplomált tanárok modern zenepedagógiai alapon tanítják a zeneművészetet, havi 10 kor. tandíj mellett. A zeneiskola előkészít főiskolai zeneiskolák vizsgáira.

Hirdetések.

Gyermekleány,

német vagy magyar, 14–16 éves keresetetik egy 5 éves fiúgyerek mellé azonnali belépésre. — Cim a kiadóhivatalban.

Irodai gyakornok

azonnal, de legkésőbb
június 1-ére felvétetik.

Délmagyarországi fuvarlevélfelvizsgáló és visszakereseti iroda WIRTH GYULA Ujvidék, Eötvös tér 2. szám.

— Öt liter —
rendelésnél házhoz szállít

Eredeti
Szerémi
Hegyi **BORT**

WACHTL IMRE kádár
— Ujvidék, Petöfi-utca 8. sz. —

Eladó üzlet.

Azonnal bérbeadó, esetleg eladó családi körülmények miatt egy 32 év óta fennálló, kitünő forgalmu

vegyeskereskedés

egy jómodu németajku Torontálmegyei községben Rudolfsnagon. Bővebbet: Fischer Ignácnál, Rudolfsnád.

Weinfeld Ignác

zálogházában e
hó 18-án nyilvános
árverés tartatik.

Olcsón eladó

egy háromágú gázluszter, egy üstház és egy ülő-fürdőkád. Tökölly Imre-utca 5. sz ajtó 1.

A legolcsóbb és a legjobb világítás az,

melyet carbitfejlesztéssel létrehozott acetylen égővel teremt az u. n. Mignon készülék. Ennek előállítási költsége óránként 30 gyertyaerősségű világításnál 2 $\frac{1}{2}$ fillér. Minden világítási zavar nélkül könnyen utántölthető. A töltés alig 3–4 percet vesz igénybe, nem esik semmiféle törvényes ellenőrzés alá és nem jár veszéllyel. Esetleges bevezetéseknel a legolcsóbb költségelőirányzattal szolgálunk. — Legjobb referenciák. ::

Bernhart Ferenc

Szilberek (Bács-Bodrog vmegye.)

Kínálok ezenfelül 10–100 lángérs form készületet a legolcsóbb áron. ::

UJDONSÁG.

Ajánlok

complett autogen hegesztő- és vágó berendezéseket, amelyek minden géplakatos- és kovács műhelyben szükségesek és amelyek nátam állandóan raktáron vannak. Vevők nálam díjmentesen praktikus hegesztőberendezésre szóló oktatásban részesülnek.

Bernhart Ferenc

a Lakos és Székely cég képviselője.
:: (Budapest VI., Lehel-utca) ::

1948/tkvi 1911. szám.

Póthirdetmény.

Az ujvidéki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság hözhírré teszi, miszerint a Kohanecz István temerini lakos végrehajtónak Cseh János temerini lakos végrehajtást szenvedett elleni 367 korona 20 fillér s jár. iránti végrehajtás ügyében 1519/1911. szám alatt kibocsátott árverési hirdetményben a temerini 639 sz. betétben 4740 hrsz. felerészben Cseh János nevén álló jószágtestre 137 korona, a

temerini 41. sz. betétben 4198., 4799. hrsz u. a nevén álló jószágtestre 35 kor. kikiáltási árban Temerin községhezánál 1911. évi május hó 13. napjának délutáni 3 órájára kitűzött árverés az 1881. LX. t.-c. 167. §-a alapján a Szerb segély és takarékegyetlet végrehajtató érdekében is 1600 kor. tökekövetelése s jár. kielégítése végett meg fog tartatni.

Kelt Ujvidéken, 1911. évi március hó 15.-én.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Vékey Joltán s. k., kir. törvényszéki bíró.

A kiadmány hitelül:

Kulcsár

kir. telekkönyvvezető.

Fogorvosi és fogtechnikai műterem.

Dr. Kármán János és Berger Alfréd
UJVIDÉK.

Kossuth Lajos-utca 40. szám (A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank fellett. TELEFON 65. szám.)

Arany hidmunkák és foghuzás érzék- és koronák, műfogak arany és kautschuklemezrel, fogtömések (arany-, ezüst, porcellánstb) és foghuzás érzék- :: telenitással. :: Vidéki megbízások: kat 12 óra alatt :: intézmény el. ::

Alapított 1882.

Alapított 1882.

A legjobbhírű egyenruha-készítő intézet

SUKDOLÁK A. Pétervárad.

Elvállal mindenféle egyenruhakészítést a legfinomabb és legdivatosabb formában.

Az e szakmába vágó összes cikkek állandóan raktáron tartatnak.

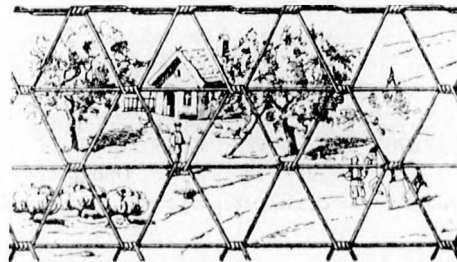
Szolid és pontos kiszolgálás.

Szabadalmazott „DELTA” drótfonat legelsőrangú hazai gyártmány.

Bekerítési célokra páratlan!

Gazdaságokban nélkülözhetetlen!

Vadkárok ellen a legbiztosabb védelem!

A „DELTA” drótfonat kizárólag :: rozsdamentes horganyzott minőségben készül, 42 m/m és 32 m/m kört befoglaló :: lyukbőséggel.

A „DELTA” drótfonat az egyetlen, szegéllyel ellátott bekerítéshez alkalmas anyag, mely kifeszítés előtt is teljesen sima (nem hullámos), alakja nem változik és felszerelése bárki által is könnyen eszközölhető.

Árak méterenként 50 fillértől felfelé, drótvastagság és lyukbőség szerint.

Raktáron lévő szélességek: 1,00 és 1,25 méter.

Azonfelül ajánlom különféle sodronyszövevényeket, vas-, réz- és ózozott sodronyokból, malmok részére, szelvelő rostáknak, komló szárítóknak és egyéb technikai célokra. Árjegyzék és mintákkal készségesen szolgál.

WITZ FERENC

Központi iroda és raktár: Buzatér 15. szám

első délmagyarországi sodronyszövet, fonat-, rács-, matrac- és szitaáru-gyár

Távbeszélő: Interurbán és megyei forgalomban 135. sz.

UJVIDÉK.